

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

« Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἶδωλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατὰ Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν... »

■ Μία κατανυκτική ἐξομολόγησις

Ἕμουν δάσκαλος τῆς Γιόγκα*

«Ἡ δική μου “γιόγκα” (ἔνωση) εἶναι ἡ αἰώνια Ἀνάσταση»

Ἔχουμε ἰταλική καταγωγή.

Ἡ γυναίκα μου καὶ ἐγὼ ἤρθαμε νὰ ζήσουμε στὴν Ἑλλάδα περίπου πρὶν ἀπὸ ἕξι χρόνια γιὰ νὰ ἀλλάξει ἡ ζωὴ μας καὶ νὰ ἔρθουμε πιὸ κοντὰ στὸν πρῶτο Χριστιανισμό στὴν περιοχή τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Ζητήσαμε καὶ βαπτισθήκαμε Ὁρθόδοξοι.

Δύο εἶναι οἱ βασικοὶ τρόποι, μὲ τοὺς ὁποίους ὁ «ἐχθρὸς» περιέβαλε τὴν ἀνθρωπότητα μὲ τὰ δίχτυά του σὲ αὐτὸ τὸν τελευταῖο αἰῶνα:

• **Τὸ** πρῶτο, μὲ τὸ νὰ κάνει τοὺς ἄλλους νὰ πιστεύουν ὅτι δὲν ὑπάρχει (ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ἐνεργεῖ ἐλεύθερα ἀνενόητος), μὲ τὴν ἔλλειψη πίστεως πού τὴν ἀκολουθεῖ ἡ ἐξάπλωση τοῦ ἀθεϊσμοῦ.

• **Τὸ** δεύτερο, ἡ δημιουργία ἀργότερα ἐπιθυμίας γιὰ κάποια ἄλλη θρησκεία, θεότητα, μυστικισμό ἢ ἀκόμη χειρότερα, παγανιστικὲς τελετές, μαγεία, ἀποκρουφισμό καὶ τὰ λοιπὰ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τελευταῖα, δὲν θὰ σταθῶ σ' αὐτά, ἀλλωστε ὁ καθένας μὲ τὴν νοημοσύνη πού διαθέτει μπορεῖ νὰ καταλάβει τὸν ἐπικίνδυνο ἀρνητισμὸ τους. Ἄς σταθοῦμε ἐδῶ, στὶς ἐσωτερικὲς πτυχὲς πού φαίνονται ὅτι μᾶς κάνουν καλό.

* * *

Κάποιοι μιλοῦν γιὰ τὴ **γιόγκα** σὰν ἔρευνα τῆς προσωπικῆς τους σωματικῆς καὶ ψυχικῆς εὐεξίας. **Καὶ** ἐδῶ ἔγκειται ἡ ἀπάτη ...ἐνδὸς ἐγῶ, πού δὲν ὑπάρχει στὴν πραγματικότητα, ἐνδὸς ἐγῶ πού δὲν εἴμαστε ἐμεῖς.

Συλλαβὴ ὦμ.

Γιόγκα: από τὸ σανσκριτικὸ «yog» ποὺ ἡ ρίζα σημαίνει «ζυγός», (ἀλλὰ στὴ Δύση μεταφράζεται τὶς περισσότερες φορὲς ὡς «ἔνωση»), ἔνωση τῆς ψυχῆς μὲ τὸ **Ἀπόλυτο**. Ἐνωση τῆς ψυχῆς μὲ τὸν Θεό. **Ἀλλὰ** ποιὸν Θεό; **Ὅσο** περισσότερο ἡ ἔρευνα αὐτὴ φαίνεται νὰ μᾶς φέρνει κοντὰ στὸν Θεό τόσο μεγαλώνει ἀντιθέτως τὸ ἐγὼ μας καὶ ἀπομακρυνόμαστε ἀπὸ Αὐτόν, πιστεύοντας ὅτι εἴμαστε ἐμεῖς ὁ Θεός. **Ἐν** τῷ μεταξύ, ὁ διάβολος γελᾷ μαζί μας, μᾶς ἐμπαίζει.

Γίνεται πολὺς λόγος στὴν **γιόγκα** γιὰ τὴν **ἀγάπη**, ἀλλὰ τί εἶδους ἀγάπη εἶναι αὐτή; **Ποτὲ** δὲν εἶναι μιὰ καθαρὴ ἀγάπη, γιὰτὶ εἶναι πάντα μολυσμένη ἀπὸ τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν ἑαυτό μας, γιὰ τὴν προσωπικὴ μας εὐημερία, καὶ βάζει πάντα τὸ ἐγὼ στὸ κέντρο ὅλης τῆς προσοχῆς.

Σχεδὸν ὅλα τὰ εἶδη **γιόγκα** χρησιμοποιοῦν πολὺ τὸ **σῶμα**. **Ἀλλὰ** τί ρόλο θὰ πρέπει νὰ ἔχει τὸ σῶμα στὸ ταξίδι πρὸς τὸν Θεό, στὴν προσευχή;

Στὴν ἀνάλυση τοῦ σωστοῦ ρόλου τοῦ σώματος τοῦ Χριστιανοῦ συνέβαλε πολὺ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ στὸ κείμενο «Πρὸς ὑπεράσπιση τῶν Ἁγίων Ἡσυχαστῶν» γράφει:

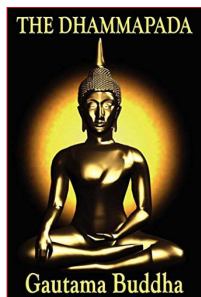
• **«Ὅποιος** ἔχει καθαρῖσει τὸ σῶμα του μὲ τὴν ἐγκράτεια, ἔχοντας μετατρέψει ὅποιο στοιχεῖο ὀξύθυμο καὶ λάγνο σὲ εὐκαιρία γιὰ ἀρετὴ μέσῳ τῆς Θείας ἀγάπης καὶ παρουσιάζοντας στὸν Θεό καθαρὴ διάνοια μέσῳ τῆς προσευχῆς, ἀποκτᾷ καὶ βλέπει στὸν ἑαυτό του τὴν ὑποσχόμενη χάρη τῶν ἀγνῶν στὴν καρδιά».

Ἦμουν πολὺ ἐντυπωσιασμένος νὰ ξανα-ανακαλύπτω στὸν Χριστιανισμό, ὅταν τὸν ἀσπάσθηκα, τὴν μυστικὴ πόρτα ποὺ ἀνοίγει καὶ μᾶς κάνει νὰ εἰσερχόμαστε σὲ μιὰ ἄλλη διάσταση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ, τὴν **ταπεινότητα**.

Στὴν **γιόγκα**, καὶ γενικότερα στὸν ἐσωτερισμὸ τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ἀλλὰ ἀκόμη καὶ στὸν Βουδισμό, τὴν μεγαλύτερη θρησκεία τῆς Ανατολῆς, ὅσο κι ἂν ψάξουμε δὲν ὑπάρχει κανένα ἶχνος ταπεινότητας.

Στὸ Dhammapada, ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀρχαῖα κείμενα τοῦ Βουδισμοῦ, διαβάσουμε:

• **«Τὸ** φεγγάρι φωτίζει τὴ νύχτα. **Ὁ** πολεμιστῆς λάμπει στὴν πανοπλία του, μέρα καὶ νύχτα ὁ βουδιστῆς μοναχὸς λάμπει ἀπὸ τὸ δικὸ του φῶς».

Στὸ «YogaSutra», τοῦ Patanjiali, τῆς ἔκστασης, ὁ φωτισμὸς ὀρίζεται ὡς «Cittavrittinirodha», πού εἶναι ἡ **διακοπή τῶν νοητικῶν κυμάτων**.

Οἱ Ὁρθόδοξοι Πατέρες ἔλεγαν ὅτι τὸ κακὸ γεννιέται μὲ τὴν πρώτη **σκέψη** πού ἔρχεται, ἔτσι θὰ πρέπει νὰ εἴμαστε πολὺ προσεκτικοὶ σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο γιὰ νὰ μὴ γίνουμε θύματα αὐτῶν τῶν φαινομενικῶν ἀναλογιῶν.

Ὁ Ἡσυχίος ὁ Πρεσβύτερος δίδαξε, ὅτι ὅλες οἱ σκέψεις, τόσο οἱ καλές ὅσο καὶ οἱ κακές, μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ τὸν διάβολο γιὰ νὰ μᾶς κάνουν νὰ μὴν προσευχόμαστε ἢ νὰ μᾶς κάνουν νὰ ἀποκλίνουμε ἀπὸ τὸν σωστὸ τρόπο ζωῆς· ἀλλὰ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Κυρίου, μποροῦμε, ἀντίθετα νὰ τὶς χρησιμοποιήσουμε, ὥστε νὰ μᾶς ὑπενθυμίζουν νὰ προσευχόμαστε.

Στὴν **γιογκα** μιλάμε συνεχῶς γιὰ τὸ **Ἀπόλυτο** πού στὴν Δύση συχνὰ μεταφράζεται Θεός, ἀλλὰ ὅσο κι ἂν ψάχνει κανεὶς, δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ αὐτὸς ὁ Θεός.

Κυρίως δὲν ὑπάρχει κάτι πού νὰ θυμίζει τὴν Ἁγία Τριάδα, τὸν Θεὸ τῶν Πατέρων μας, πού εἶναι ἕνας ζωντανὸς Θεός, ὁ Τριαδικὸς Θεός, στὴν Ὅποια βαφτιστήκαμε.

Μποροῦμε νὰ βροῦμε ἐκεῖ μία ἄμεση ἐμπειρία **σιωπῆς**, ἀλλὰ εἶναι μιὰ σιωπὴ χωρὶς Θεό. **Εἶναι** σὰν νὰ ἀφαιροῦμε τὰ παλιόχορτα ἀπὸ ἕνα χωράφι. **Ἔχομε** ἕνα καθαρὸ χωράφι, ναί, ἀλλὰ δίχως τὸν σπόρο τοῦ Θεοῦ, τὸν σπόρο πού ὁ Θεὸς μᾶς δίνει μέσῳ τοῦ βαπτίσματος· δὲν μπορεῖ νὰ φυτρώσει τίποτα. **Ἀπλᾶ... σιωπῆ, κενό, «ἔλλειψη».** Καὶ ἡ δίψα γιὰ τὸν Θεὸ μεγαλώνει δίχως ἱκανοποίηση.

Αὐτὰ τὰ μεγάλα λάθη ψυχῆς σὲ αὐτὸ τὸν τελευταῖο αἰῶνα καὶ ιδιαίτερα στὴν σημερινὴ γενιά μας, δὲν εἶναι πράγματα πού πρέπει νὰ ὑποτιμηθοῦν: εἶναι «ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς», τῆς ψυχῆς μας, μᾶς κάνει νὰ γλιστράμε πάντα στὸ ἀπύθμενο τῆς αἰώνιας καταδίκης.

Ἡ σανσκριτικὴ λέξη «Kaivalya» πού μεταφράζεται ὡς «**ἀπόλυτο**» μπορεῖ ἐπίσης νὰ ἐρμηνευθεῖ ὡς «μόνος», «μοναδικός», ὅπως ἡ δική μας λέξη «μοναχός».

Ἡ ἐμπειρία τῆς μυστικῆς ἔνωσης τῆς ψυχῆς μὲ αὐτὸ τὸ «**ἀπόλυτο**» δὲν εἶναι, ὡστόσο, ὅπως στὸν Χριστιανισμὸ πού χάνεις, ἀκυρώνεις τὸν ἑαυτό σου γιὰ τὸν Θεό, ἀλλὰ, ἀντίθετα, περιγράφεται ὡς **αὐτοπραγμάτωση**. **Ἔτσι** σκοτώνουμε τὸν Θεὸ μέσα μας.

Ακόμη και η φωτεινή εμφάνιση της φυσικής έκστασης μᾶς παραπλανᾷ: δὲν εἶναι μιὰ ἐκδήλωση τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετό της, δηλαδή τὸ φῶς ἐκείνου τοῦ ἀγγέλου «Ἐωσφόρου» ποὺ ἔπεσε γιὰ τὴν ὑπερηφάνεια στὴν αἰώνια καταδίκη. **Εἶναι** ἡ ἴδια περηφάνια ποὺ ὀδήγησε στὴν κατασκευή τοῦ Πύργου τῆς Βαβέλ, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἀνάβαση τῆς συνείδησής μας ἀπὸ τὴν πνευματικὴ καρδιά στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλιοῦ, ὅπου βρῖσκεται ἡ ἔδρα τῆς ἀτομικῆς λογικῆς.

* * *

Υπῆρξε μιὰ περίοδος στὴν ζωὴ τοῦ ἔκλυτου γιοῦ, ὅπου στὸ σκοτάδι ποὺ βρισκόταν τινάχτηκε μιὰ σπίθα εὐαισθητοποίησης ποὺ τὸν ξύπνησε καὶ τὸν ἐπανάφερε στὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς πρὸς τὸν Πατέρα.

Εἶναι στὸ χέρι μας νὰ ἀποφασίσουμε ἂν θὰ πάrouμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς γιὰ τὸ σπίτι.

Ένας Πατέρας ἀπείρως φιλεύσπλαχνος περιμένει νὰ μᾶς ξανὰ ἀγκαλιάσει καὶ νὰ μᾶς γεμίσει μὲ ἀγάπη.

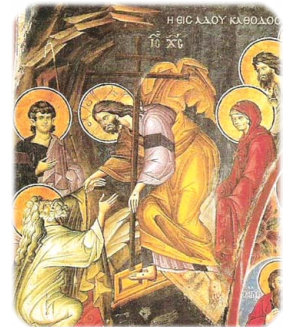
Αὐτὸς ὁ δρόμος τῆς ἐπιστροφῆς δὲν εἶναι ἕνας εὐκόλος δρόμος μετὰ ἀπὸ χρόνια ἐγκατάλειψης καὶ ἐσωτερικῆς διαταραχῆς, ἀλλὰ ἂν καλυφθεῖ μὲ μετάνοια καὶ ταπείνωση, ἀκόμα καὶ ἂν τὰ μάτια μας κοιτάζουν ἀκόμη στὸ σκοτάδι, θὰ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ποὺ θὰ μᾶς γνωρίσει καὶ θὰ μᾶς βοηθήσει στὴν πορεία.

Μὲ ἕναν πνευματικὸ Πατέρα ποὺ μᾶς παρακολουθεῖ, μέρα μὲ τὴν ἡμέρα, ὅλα μποροῦν νὰ διασαφηνιστοῦν, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι πάντα ἐφικτό.

Εἶναι ἀπαραίτητη, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαία ἡ βοήθεια τοῦ Κυρίου. **Εἶναι** κοντὰ μας καὶ παρατηρεῖ τι κάνουμε γιὰ νὰ δεῖ κατὰ πόσο εἴμαστε ταπεινοί, ἔὰν ζητᾶμε τὴν βοήθειά Του κι ἂν θὰ ἀκολουθοῦμε τὸ δρόμο Του. **Μ**ὲ τὴν ζωὴ μας εἶναι ἀπαραίτητο νὰ γίνουμε ἄξιοι τοῦ δώρου τῆς ταπεινότητας.

Ο Μακάριος Πορφύριος λέγει: «**Ο** στόχος τοῦ Μοναχοῦ, τοῦ Χριστιανοῦ δὲν εἶναι νὰ ζητᾷ δῶρα ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλὰ ἀγάπη».

Η δική μας «γιόγκα» γεννιέται ἀπὸ τὴν συνειδητοποίηση τῆς μηδαμινότητάς μας, τῆς ἀδυναμίας μας καὶ ἀπὸ τίς συνεχεῖς ἥττες μας.

Ἡ δική μας «**γιογκα**» γεννιέται ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ θλίψη μὲ μετάνοια καὶ δάκρυα.

Ἡ δική μας «**γιογκα**» εἶναι ὁ θάνατος τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὸν Θεό, εἶναι ὁ σταυρός, εἶναι τὸ δῶρο τῆς ζωῆς μας γιὰ τὴν ἀγάπη.

Ἡ δική μας «**γιογκα**» εἶναι ἡ ἐγκατάλειψη τοῦ ἑαυτοῦ μας στὰ χέρια τοῦ Κυρίου γιὰ μιὰ ζωὴ χωρὶς τέλος, βυθισμένη στὴν χαρὰ, στὴν μεγαλύτερη δόξα του καὶ γιὰ τὸ καλὸ ὅλων τῶν ὄντων καὶ τῶν πραγμάτων.

Ἡ δική μας «**γιογκα**» εἶναι ἡ αἰώνια Ἀνάσταση.

(*) Περιοδ. «Διάλογος», ἀριθμ. τεύχους 92 / Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2018, σελ. 20-22. Τοῦ Μεθόδιου Bicciato, Συντηρητοῦ εἰκόνων-Ἀγιογράφου. Ἀποσπάσματα ὁμιλίας ἀπὸ ἡμερίδα τῆς Π.Ε.Γ. στὶς 17.6.2018. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.